

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 11. oktobra 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 119.

Aktuelna davčna vprašanja.

Na plenarni seji zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dne 25. septembra t. l. so se v obliki nujnih predlogov obravnavala nekatera važna davčna vprašanja, ki posegajo globoko v interese gospodarstva. Ker bodo ti predlogi po svoji aktualnosti brez dvoma zanimali tudi širši krog gospodarjev, jih v nastopnem dobesedno priobčujemo.

I. Občinske trošarine.

(Nujni predlog zbor. podpredsednika g. Leopolda Brudermanna glede pobiranja občinske trošarine.)

Obseg pobiranja občinskih trošarin je zakonito urejen. Po čl. 79. zakona o državnih trošarinah se smejo občinske trošarine pobirati samo na predmete, ki se trošijo na teritoriju dotične občine. Na podlagi tega zakonitega določila odreja pravilnik za pobiranje občinske trošarine, da se občinska trošarina ne more pobirati od tovarniških podjetij in trgovcev ter točilcev na debelo, dokler ne prodajajo blaga na ozemlju dotične občine. Vrhu tega je ministrstvo za finance že z razpisom z dne 1. julija 1926, št. 47647 prepovedalo pobirati občinske izvozne ali prevozne takse.

Navzlic tej zakoniti ureditvi pa se dogajajo primeri, da občine na škodo gospodarstva pobirajo še vedno trošarino v obsegu, ki daje trošarini izrazit značaj izvoznih ali prevoznih taks.

Spričo tega predlagam, da zbornica naprosi kraljevsko bansko upravo, naj na podlagi čl. 21. pravilnika za pobiranje občinskih trošarin nujno odredi, da se pobiranje občinskih trošarin prilagodi zakonitim odredbam.

II. Sestava reklamacijskih odborov.

(Nujni predlog zborničnega člana g. dr. Ernesta Rekarja glede sestave reklamacijskih odborov.)

Reklamacijski odbori so se do sedaj sestavljali tako, da je polovico članov po prosti izbiri izvolila izmed davkoplačevalcev naša zbornica, drugo polovico pa je imenovala finančna uprava. Z zakonom z dne 18. maja 1930 se je položaj izpremenil v toliko, da je naša zbornica izgubila pravico, da izvoli polovico članov reklamacijskega odbora. Po novem zakonu delegira v reklamacijski odbor polovico članov zbornica in sicer vsaka po enega člana in namestnika. Le če je število zbornic na področju reklamacijskega odbora manjše nego znaša polovico članov, odpošlje v odbor trgovinska zbornica še tudi toliko članov, kolikor jih nedostaja do polovice števila odbornikov. Po tem takem bodo dobile v reklamacijskem odboru po enega člana in namestnika zdravniška, odvetniška, notarska in inženjerska zbornica, torej vse skupaj štiri člane, tako, da bi trgovina, obrt in industrija imela v reklamacijskem odboru samo dva zastopnika. Vrhu tega pa smejo zbornice odposlati v odbor samo člane, ki so iz kraja, kjer zaseda reklamacijski odbor, to je samo iz Ljubljane in iz Maribora.

Nikakor ne ugovarjamo, da dobijo svoje zastopstvo v reklamacijskem odboru tudi navedene zbornice, smatramo pa za pravično, da so po številu interesentov v odboru paritetno zastopani tudi trgovci, obrtniki in industriji. Vse druge zbornice, ki bodo imele v odboru 4 zastopnike, imajo skupaj 740 interesentov, dočim jih ima trgovina, obrt in industrija, ki bi bila zastopana v vsakem odboru samo po 2 članih, preko 40.000. Dalje gotovo ni v interesu pravičnega in pravičnega odločanja, da

morajo biti člani, koje delegirajo zbornice, vsi iz kraja, v katerem zaseda reklamacijski odbor. Pridobitne razmere so v raznih delih naše banovine različne in utemeljenost vloženih pritožb more pravilno presojati le član, ki te prilike pozna iz lastnega opazovanja. To pa članom v krajih, kjer poslujejo reklamacijski odbori, ni vedno mogoče.

Spričo tega predlagam, naj zbornice izposlušajo:

1. da se število članov reklamacijskih odborov v Ljubljani in v Mariboru poveča najmanj za 8, da bodo mogli biti v njem v zadostni meri zastopani trgovina, obrt in industrija, ki tvorijo preko 98 % davkoplačevalcev.

2. Da članstvo v reklamacijskem odboru ne bo vezano na bivališče v kraju, v katerem zaseda reklamacijski odbor.

Za primer, da bi to ne bilo mogoče izdejstvovati, predlagam, da odpošlje naša zbornica v reklamacijske odbore v Ljubljani in v Mariboru najmanj po tri člane in po tri namestnike, to je po enega zastopnika trgovine, enega zastopnika obrti in enega zastopnika industrije. Zakon, ki daje vsaki zbornici pravico, delegirati v reklamacijski odbor po enega člana in po enega namestnika, ima v vidu beogradske razmere, to je ločene zbornice. To jasno izhaja iz tega, da daje trgovinskim zbornicam še toliko članov, kolikor jih nedostaja do polovice števila odbornikov. Ker je naša zbornica skupna, ima pravico odposlati za vsak odsek v reklamacijski odbor po enega člana in po enega zastopnika, sicer bi bila prikrajšana napram ločenim zbornicam, katere edino ima zakon v predmetnem določilu v vidu.

III. Znižanje dopolnilnega davka na pridobnino.

(Nujni predlog g. Alojzija Sušnika glede znižanja dopolnilnega davka na pridobnino.)

Dopolnilni davek ima v našem davčnem sistemu nalogo, da nadomesti dohodnino in ustreže imperativni zahtevi Vidovdanske ustave, da se plačuje davek po davčni moči in progresivno. V pogledu dopolnilnega davka se čujejo iz obrtniških vrst pritožbe, da načelo dopolnilnega davka ni dosledno izvedeno. Dočim se pri zemljiškem davku in uslužbenskem davku gotovi dohodki oproščajo dopolnilnega davka, je pri pridobnini in tudi pri družbenem davku tudi najmanjši donos zavezan progresivnemu dopolnilnemu davku. Dopolnilni davek znaša pri pridobnini za še tako nizek donos najmanj 2 %.

Oprostitev eksistenčnega minima pri dopolnilnem davku je po teoretskih principih, ki so se tudi v praksi docela obnesli, postulat pravičnega in pravičnega obdačenja po plačilni zmožnosti davkoplačevalca, ki je glede nekaterih divčnih vrst že uveljavljena. Pri ugodnem uspehu donosa neposrednih davkov fiskalni oziri brez dvoma ne morejo biti tako tehtni, da bi mogli preprečiti, da se trajno kritični gospodarski položaj vpoštevava vsaj toliko, da se načelo davčnega minima glede dopolnilnega davka v našem davčnem zakonu dosledno izvede in oprosti plačevanja dopolnilnega davka vsaj gospodarsko najšibkejše davkoplačevalce, kojim že plačilo osnovnega davka dela težave.

Spričo tega predlagam, da se zbornica zavzame za to, da se zakon o srednjih davkih izpremeni v toliko, da se na skupni dohodek do 10.000 Din ne pobira dopolnilni davek.

IV. Uvrstitev malih rokodelcev v davčne skupine za odmero pridobnine.

(Nujni predlog zborničnega člana g. Ivana Vrečarja glede uvrstitve malih rokodelcev v davčne skupine za odmero pridobnine.)

Davčne uprave uvrščajo za odmero pridobnine v II. skupino z 8 %, odnosno 6 % osnovnim davkom tudi one rokodelce, ki opravljajo svoj obrt tako, da hodijo v štero, to je od hiše do hiše. V šteri dobivajo na razpolago vse sirovine, katere porabljajo za izdelavo obrtniških proizvodov, n. pr. oblek, čevljev itd. Taki rokodelci v davčnem zmislu pravzaprav niso pravi obrtniki, ker nudijo samo svojo delovno moč in rokodelsko izurjenost izven službenega razmerja drugim na razpolago proti odškodnini. Pri vseh rokodelcih, ki na ta način izvršujejo svoj obrt, so dani vsi pogoji zakona o neposrednih davkih, da se jih uvrsti v III. davčno skupino s 4 % osnovnim davkom. V to skupino pa ne spadajo samo oni, ki izvršujejo svoj obrt v šteri, temveč tudi oni, ki izvršujejo obrt v lastni delavnici, če dobivajo glavni, to je pretežni del svojega zaslužka iz porabe lastne delovne moči. Po zmislu zakona se morajo po III. davčni skupini obdačiti rokodelci, kakor so n. pr. krojači, čevljarji itd., katerim stranke prinašajo v delavnico suknjo, usnje itd. z vsemi za izdelavo obleke ali čevljev, odnosno kakega drugega rokodelskega izdelka potrebnimi pritilklinami.

Predlagam, da se zbornica na mero-dajnih mestih zavzame za to, da se tudi rokodelci, ki so samostalno drugim na službo za odškodnino, z izključno ali pretežno uporabo lastne telesne moči uvrstijo v zmislu zakona o neposrednih davkih v III. davčno skupino.

Plenum zbornice je vse te predloge soglasno odobril.

DOPOLNILNI TEČAJ ZA ŽE IZVEŽBANE AVTOGENSKE VARILCE.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v livarni Tehniške srednje šole v Ljubljani od 23. do 31. oktobra t. l. poseben avtogenski tečaj za dopolnitev že izvežbanih varilcev, ki so tak začetniški tečaj že obiskovali, odnosno bili zaposleni delj časa z avtogenskim varenjem. Vežbalo se bo varenje na desno, levo, naprej in navpično nad glavo, zvarni šiv kot konstrukcijski element pri železu, bakru, mesingu, aluminiju in zlitinah, dalje kalkulacija in rentabilnost. Pri tem se bo vse vežbanje vršilo po možnosti na kompliciranějšíh popravilih predmetov, ki spadajo v mehaniško, ključavničarsko, inštalatersko in strojno stroko. Pozivamo mojstre, pomočnike in tovarniške varilce, ki so že izvežbani in bi se radi v svoji stroki izpopolnili, da se priglase neposredno ustmeno ali pismeno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani in sicer najkasneje do 18. t. m. Vsak naj obenem preskrbi kak kompliciranější predmet iz svoje stroke, da ga prinese s seboj radi popravila odnosno vežbanja. — Pristojbina znaša za mojstre in delovodje 150 Din, za pomočnike pa 100 Din. Podrobnejša navodila dobe priloženi pismeno.

KOVINSKE CENE PADAJO KAR NAPREJ.

Padanje cen na londonski kovinski borzi se nadaljuje. Cena cina je padla 8. oktobra na 119¹/₂ za tono; standardbaker je v ceni prav tako padel in je prišel že na 43¹/₂, svinec na 15¹/₂, cink na 14¹/₂. Cene padajo kar od dneva do dneva, brez presledka. In še ni videti konca.

Položaj jugoslovanske industrije.

G. M. Eisen iz Zagreba poroča v »N. Fr. Pr.« o položaju jugoslovanske industrije sledeče:

V nasprotju z izrednimi težkočami, s katerimi se mora boriti jugoslovansko poljedelstvo prav tako kakor ono drugih držav, zaznamujejo vsaj nekatere panoge industrije dobro kupčijo. Pač se pa zelo pozna, da se nahaja najvažnejša jugoslovanska industrija, lesna industrija, v občutni krizi. Izvoz stavbnega lesa, ki je znašal v prvi lanskii polovici še 719 milijonov kg, je padel v prvi letošnji polovici na 674 milijonov kg; izvoz drv je padel od 256 na 135 milijonov kg. V lesni industriji se je izvršilo večkrat skrčenje mezd delavcev, in tudi plače uradnikov so znižali, večali manj. Pri velikih gozdnih licitacijah, ki so se pred kratkim pričele, je kazala industrija glede nakupov izredno rezerviranost. Na zagrebški borzi so prišle najvažnejše delnice lesne industrije na pomembno nizko točko. Svetovna gospodarska kriza vpliva naravno tudi na jugoslovanski eksport lesa, ki je za mednarodni lesni trg zelo važen. Tudi delnice največje jugoslovanske premogovne družbe so utrpele na borzi v Zagrebu velike izgube.

Med industrije pa, ki se jim dobro godi, spada sladkorna industrija, koje podjetja so zaključila leto 1928/29 s prav ugodnimi rezultati, kar upajo tudi za leto 1929/30. Ob domači porabi 9500 vagonov producirajo osmere sladkorne tovarne stalno 12.000 vagonov in več. — To, in kar sledi, je deloma v nasprotju s člankom, ki smo ga priobčili pred par dnevi. Statistike si pač zmeraj nasprotujejo, in od malokoga boš izvedel resnico. — Na domačem trgu z uvozno carino Din 3-5 (prav za prav 3-3) za 1 kg zadostno zavarovana sladkorna industrija je doslej opuščala izgradbo močne izvozne organizacije. — Sicer so izvozile sladkorne tovarne v prvi polovici leta 1930 6938 ton sladkorja proti samo 2583 tonam v letu 1929, a tožijo venomer o slabih zaključkih svoje izvozne kupčije. Uvoz sladkorja je padel od prve lanske polovice do prve letošnje polovice od 1.500.000 kg na 470 tisoč kg. Dobro kupčijo zaznamujejo trajno prav tako s carino obilno zaščiteni podjetja tekstilne industrije. Inozemska konkurenca je pa tudi močna in cene po potrebi zelo znižuje. Nove ustanovitve v tekstilni industriji trajajo še kar naprej. Zadovoljiva je kupčija kemične industrije z nekaterimi važnimi izjemami (umetna gnojila). Metalurški na industrija dela deloma zadovoljivo, tovarne vagonov so pa slabo zaposlene. Stavbna industrija ima od živahne stavbne delavnosti še zmeraj korist, industrija živil je še nekako zadostno zaposlena, mlinska industrija se pa nahaja nespremenjeno v težki krizi, izrablja svojo kapaciteto samo z 20 odstotki in izkazuje izredno slab eksport.

NOV KONKURZNI RED V ČEŠKO-SLOVAŠKI.

Češkoslovaška vlada je predložila parlamentu zakonski osnutek o novem konkurznem in poravnalnem redu, s čimer naj se po dvanajstih letih obstoja Češkoslovaške uvede enotno postopanje po vsej državi in naj se obstoječe določbe poostrijo. Najvažnejša sprememba obstoji v povišanju minimalne ponudbe pri poravnah od 35 na 50 odstotkov. Tudi pogoji za izvensodno poravnavo so poostreni.

Banovinske in občinske davščine.

(Iz referata tajnika Centrale industrijskih korporacij g. dr. Gregoriča na gospodarskem kongresu v Beogradu dne 14. septembra 1930.)

(Nadaljevanje in konec.)

Naše mnenje o ureditvi banovinskih, občinskih in ostalih samoupravnih financ.

Ze pred dvema letoma je gospodarski kongres po proučitvi samoupravnega finansiranja na Češkoslovaškem, v Avstriji in v Nemčiji sklenil pomembno resolucijo, po kateri bi se tudi pri nas moralo postaviti finansiranje samouprav na novo bazo. Danes hočemo biti konkretnjši.

Pregledi fiskalnih dohodkov samouprav, katere smo navedli, nam kažejo, da tvorijo doklade na neposredne davke jako važno činjenico v finansiranju samouprave, posebno za podeželske občine in okrajne zastope, pa tudi za banovine.

Vendar finansiranje samouprav v glavnem z dokladami na državne neposredne davke ne značijo zdrave in primerne baze za rešitev tega vprašanja. Ministrstvu za finance so jako dobro znane posledice takega finansiranja, proti katerim so se gospodarski krogi, obremenjeni z več odstotnimi dokladami na neposredne davke v zadnjih letih stalno pritoževali. Nevzdržnost nastalega položaja je uvidelo tudi ministrstvo za finance in je marsikaj ukrenilo za ublažitve neznosnih bremen.

V zvezi z uveljavljanjem novega zakona o neposrednih davkih se bo to stanje brez dvoma nekoliko popravilo, a jedro vprašanja ostane kljub temu nerešeno.

Nimamo še pregleda o gibanju avtonomnih doklad v letu 1930, ko so se doklade prvokrat pobirale na osnovi davkov po novem zakonu o neposrednih davkih. Vendar pa so nam povzročila skrb že poročila, katera so nam došla in ki nam javljajo, da znaša skupna vsota doklad, ki se v mnogih krajih pobirajo, odstotke, ki daleč presegajo 100% pa tudi preko 200% in 300%. — Taka obremenitev je tem manj znosljiva, ker so že bremena za državne davke sama že zadosti visoka.

Z ozirom na dejstvo, da samoupravne doklade ne tvorijo odbitne postavke pri odmeri državnega davka, znaša odstotek obremenitve dejanskega čistega dohodka v krajih, kjer znašajo doklade samo 200% in sicer:

zgradarina z vsemi dokladami 32-44 do 67-16%,

pridobnina z vsemi dokladami 42-24 do 59-64%,

družbeni davek z vsemi dokladami 47-25 do 71-04%.

Tak položaj je neracionalen in se ne more vzdrževati.

Samoupravne doklade na neposredne davke, če tudi bi povprečno ne prese-gali 200%, se ne smejo nikakor povečati, temveč obratno se morajo znižati, da se doseže racionalno obremenitev prebivalstva.

S sistemom finansiranja samouprav potom doklad na državne neposredne davke se torej na racionalni način ne morejo pokrivati vedno naraščajoče potrebe samouprav.

Na drugi strani ta sistem povzroča negotovost glede višine davčne obremenitve. Gospodarstvo potrebuje za svoj razvoj stalnost in sigurnost v vsakem pogledu, pa tudi v pogledu fiskalne obremenitve. Kdor vlaga denar v podjetje — posebno pri visokih investicijah — mora računati z gotovo rentabiliteto na daljši rok. Vendar je rentabiliteta negotova in vsaka kalkulacija iluzorna radi samoupravnih doklad, ki se morejo vsako leto menjati in naraščati. Znano nam je, da je velika kapitalistična skupina, ki je hotela v naši državi investirati jako znatne kapitale, to misel opustila ravno vsled nesigurnosti v pogledu davčne obremenitve.

Različnost doklad in davčne obremenitve na posameznih področjih v primeri z drugimi področji, vstvarja različnost v proizvodnih pogojih in otežuje podjetjem na področjih z visokimi dokladami konkurenčne pogoje napram ostalim podjetjem.

Iz povedanega sledi, da doklada na državni neposredni davek ne more biti glavna osnova v fiskalnem sistemu samouprav. Isto velja načelno tudi za samoupravne davščine in to radi tega, ker se teritorij kraljevine ne sme razdeliti na številna področja s posebnimi, različnimi davščinami, s katerimi se povzročajo različnost v pogojih produkcije in vstvarjajo v notranjosti države cirkulacijske in gospodarske meje.

Samoupravam, na katera se stalno prenašajo vsi večji posli, se morajo brezpogojno nuditi potrebna sredstva v zadostni višini, da morejo izpolniti svoje naloge in dolžnosti. To je mogoče doseči na racionalen način na novi, povsem drugi osnovi, nego se je to do sedaj urejalo.

Finansiranje samouprav bi se moralo na novo urediti po sledečih načelih:

1. Država naj uredi in pobira vse davščine večjega pomena, to je one, katere izkazujejo znatnejše donose in so splošnega značaja. Od teh donosov naj država odstopi banovinam in občinam, ki so morale prevzeti znaten del državnih poslov, tangente, ki vstrezajo pobranemu znesku na področju posameznih samouprav. Samouprave naj bi potem ne imele pravice, da pobirajo doklade na državne davke, niti davščin, ki bi bile slične z državnimi davščinami za iste davčne objekte in subjekte, kolikor to zakon sam ne dovoljuje.

Država mora stremeti za tem, da bo skupna obremenitev z neposrednimi davki in drugimi davščinami tem enakomernejša za celo državo, da se giblje v racionalni izmeri in da se ne vstvarjajo posebna gospodarska področja z neenakimi produkcijskimi pogoji.

Katere fiskalne dohodke, odnosno kateri del fiskalnih dohodkov iz posameznih dohodniških virov naj država odstopi samoupravi, bo mogoče določiti še le, ko bo dovršena nova ureditev uprave in bo uveljavljen zakon o občinah.

Po našem mišljenju je treba samoupravi odstopiti v prvi vrsti delne donose zemljiškega davka (podeželskim občinam) in delne donose zgradarine (mestnim občinam). Poleg tega bi se mogle odstopiti tudi tangente iz donosa drugih neposrednih in posrednih davkov, ter davka na poslovni promet in trošarin.

Posebno smatramo za primerno, da bi se deli davka na poslovni promet odstopili mestom in banovinam po gotovemu ključu. Z odstopitvijo davka na poslovni promet občinam, bi imele občine interes na napredku in razvoju gospodarstva.

2. Osnuje naj se fond iz dela državi pridržanih ali samoupravam odkazanih dohodkov, ki naj bi se porabljal za subvencije onih samoupravnih edinic, ki bi z odkazanimi dohodki v zvezi z lastnimi dohodki ne mogle pokrivati svojih potrebščin.

3. Davščine lokalnega značaja naj se prepuste samoupravam, kot njihove samostojne davščine. V zakonu o samoupravnih financah naj se navedejo glavne vrste teh davščin, njihovi glavni

objekti in subjekti in njihova maksimalna izmera, na primer o odstotkih vrednosti. Za uveljavljanje drugih davčnih vrst, ki ne bi bile navedene v zakonu, za obremenitev predmetov, ki bi v zakonu ne bili navedeni in za preko-račenje maksimalnih stopinj itd., naj bi bila potrebna predhodna odobritev ministrstva za finance.

Samostojne samoupravne davščine naj bi se ne pobirale na predmete izvoza in prevoza in na predmete produkcijskega procesa.

Ministrstvo za finance naj izda vzorce pravilnikov za pobiranje raznih davščin.

4. Minister za finance naj vrhovno vodi in nadzira proračunavanje in gospodarstvo samouprav, ali neposredno preko organov ministrstva, ali posredno preko finančnih direktij.

Samoupravne proračune preko gotovih mej izdatkov, odnosno dohodkov, naj se odobrujejo v sporazumu s finančno direktijo, odnosno v sporazumu z ministrstvom financ.

Za primer, da bi se še nadalje obdržal sistem samoupravnih doklad, se morajo te doklade maksimirati. Občinam, ki bi radi tega ne mogle pokriti svojih potrebščin, naj se dajo subvencije iz gornjega fonda.

Interesantom je treba pravico pritožbe proti občinskim proračunanim dokladam in davščinam.

Preprečiti je dalje, da bi se samoupravam nalagala nova bremena, ako se jim istočasno ne nudijo tudi potrebna sredstva za njihovo pokrivanje.

Izvedba tega programa bi pri nas ne bila posebno težka, ker je naša država urejena unitarčno. Ako so federativne države, kakor Anglija in Nemčija uredile svoje finance na sličen način, kakor ga mi predlagamo, bi bilo to pri nas še lažje.

Naš predlog o ustanovitvi fonda za dotiranje samouprav, ki nimajo zadostnih sredstev za pokrivanje potrebščin, vstreza duhu narodnega edinstva. Take fonde imajo tudi druge države: Češkoslovaška, Avstrija in Nemčija.

Naš predlog, naj minister za finance vodi in nadzira samoupravne finance, je do cela v skladu z načeli upravne decentralizacije. Mi ne predlagamo, naj se v ministrstvu samem rešavajo vsa vprašanja samoupravnih financ, nego to, da se vstvari v ministrstvu financ potreben aparat, potom katerega naj minister za finance vodi in nadzira ter daje navodila svojim organom v banovinah, to je finančnim direktijam, katerim naj bi se v glavnem poverilo nadzorstvo finansiranja samouprav. Težišče našega predloga je v tem, da naj bo vodstvo in nadzorstvo finansiranja samouprav v rokah finančnega resora, kateremu je poverjeno tudi vodstvo državnih financ.

Upamo, da bodo merodajni činitelji posvetili našim predlogom največjo pozornost in osvojili podana načela za reformo samoupravnih financ, ki je izrednega pomena za razvoj gospodarstva, samouprav in tudi za finančno in gospodarsko okrepitev celega našega naroda.

Po svetu

Poljedelsko ministrstvo je nabavilo v Nemčiji 3000 sadnih brizgalnic in 100 trierskih selektorjev, ki jih bo prodajalo kmetom prve po 1000 in 1600 Din, druge pa po 50.000 Din; revnim kmetom jih bo pa oddajalo deloma tudi brezplačno. Pošiljke dospejo v novembru.

Vloge v Poštni hranilnici so dosegle višino 1 milijarde dinarjev.

Nemška državna železnica je naročila pri raznih tvrdkah 110 lokomotiv, kar je del njenega programa.

Nemška zveza žice je bila podaljšana za pet let. Sedež ima v Düsseldorfu.

Število konkurzov v Nemčiji v mesecu septembru je bilo 759 (prejšnji mesec 810), število poravnalnih postopanj 508 (591).

Peseta je zopet nekoliko padla, kar je v zvezi s političnimi razmerami v Španiji. Devizni predpisi niso mogli preprečiti bega pred kapitalom.

V nemškem rudarstvu se vsled trajno slabega gospodarskega položaja vršijo večji odpusti delavcev.

Obrestno mero v Newyorku so največje tamošnje hranilnice znižale od 4½ na 4%.

Javanski sladkorni trust je znižal ceno za eksportni sladkor na osem holandskih goldinarjev.

Velikanske sklade premoga so odkrili v bivši Nemški Vzhodni Afriki. Pomembni bodo zlasti za bakreno industrijo v Rodeziji in v Belgijskem Kongu, ki sta dobivala premog dosej iz Južne Afrike.

Proti agrarnemu bloku Vzhodne in Južne Evrope so sklenile skandinavske države dogovor za skupno zaščito.

Nemške temeljne cene za bakrene in medenske izdelke so znižane za 4 do 5 mark pri 100 kg, in sicer pri večjih dobavah; pri manjših pošiljkah se nekaj pribije.

Hranilne vloge treh praških hranilnic so dosegle 1. oktobra vsoto 3872 milijonov Kč, od katere vsote pride 2367 na Praško Mestno hranilnico.

Iz Avstrije v Francijo se izseli na mesec približno 300 oseb; doseženi rezultati so se povprečno zboljšali.

Izseljevanje v Kanado je otežkočeno tudi po izredni industrijalizaciji tamošnjega poljedelstva, s čimer je narasla brezposelnost; novi stroji žito hkrati požanjejo, zmlatijo, sortirajo in napolnijo v vreče.

Dobave žita v Rusiji v mesecih julij, avgust in september znašajo 34 odstotkov letnega načrta in so večje kot so bile lani v istih mesecih.

Italijani se pogajajo z Ogrji glede elektrifikacije onih ogrskih okrajev, ki še niso elektrificirani. Pogajanja vodi bivši italijanski finančni minister grof Volpi. Koncesija naj bi trajala 60 let.

Čisti dobiček angleške družbe umetne svile British Celanese je v 16-mesečnem poslovnem letu 1929. — 31. 6. 1930. narasel od 326.000 v letu 1928. na 781.000 funtov. Prodaja se je glede na množino povečala, a produkcijska kapaciteta je izrabljena še zmeraj le s 40 odstotki.

Število brezposelnih v Nemčiji je prekorajilo tri milijone; 30. septembra jih je bilo 3.090.000.

Izvoz petroleja iz Romunije je znašal v prvih 6 letošnjih mesecih 1.700.000 ton proti 1.300.000 tonam v istih mesecih preteklega leta.

Peñaroya, velika francoska kovinska družba, ki je po posebni d. d. zastopana tudi v Jugoslaviji, predlaga zvišanje glavnice o 156 na 309 milijonov frankov.

Rumunsko rastlinsko olje. V Rumuniji obstoječi kartel industrije rastlinskega olja so v pomladi razbile izven kartela stoječe tovarne. Od tedaj dalje divja besen boj za cene, ki je sprvil točaje pod mejo rentabilnosti. Zato so morale nekatera nekatera manjša podjetja obratovanje že ustaviti, dočim se pogajajo ostala podjetja sedaj o obnovitvi kartela. Pogajanja potekajo zelo težavno, ker so v industriji udeleženi razni glavniški interesi in jih je težko spraviti na skupno bazo.

Kolinska

Priporoča
svoje izvrstne izdelke

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

ZVIŠANJE OBRESTNE MERE V
NEMČIJI.

Nemška Državna banka je zvišala obrestno mero od 4 na 5%. Če je bilo sklenjeno zvišanje takoj za cel odstotek, ne gre za regulacijo konjunkturnega ventila, temveč izhaja zvišanje iz razvoja razmer na deviznem trgu. Politične razmere v Nemčiji in nezaupanje inozemstva, zlasti Francije, sta odtegnila Državni banki za pol milijarde mark zlata in deviz. V nemških gospodarskih krogih označujejo zvišanje obrestne mere kot prvo svarilno znamenje Državne banke. Če ne bo imelo uspeha in če bo nenaravno povpraševanje po devizah trajalo naprej, bi bila banka pač primorana, da poseže po še bolj drastičnih pomožnih sredstvih kot je postopanje z obrestno mero.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

Lahka prodaja! Dober zaslužek!

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

CENE NA EVROPSKIH ŽELEZNICAH.

Ob primerjanju cen raznih evropskih železnic za potniški promet pridemo do rezultata, da so ob manjši razdalji za potniške vlake najcenejše naše železnice, za brzovlak pa poljske državne železnice. — Tako stane na primer vozna karta III. razreda potniškega vlaka na 50 km: na jugoslovanskih železnicah 17.50, na madžarskih Din 19.—, na poljskih Din 21.—, na čehoslovaških Din 22.—, na nemških Din 25.25, na romunskih Din 26.50, na avstrijskih Din 27.50, na italijanskih Din 30.75 in na švicarskih Din 40.75. Potemtakem so najcenejše jugoslovanske, a najdražje švicarske železnice. Nasprotno pa, če vzamemo cene III. razreda brzovlaka na razdaljo 300 kilometrov, so najcenejše poljske, a najdražje nemške železnice, ker znašajo cene na poljskih železnicah Din 133.50, na romunskih Din 141.75, na čehoslovaških Din 151.25, na avstrijskih Din 157.50, na italijanskih Din 151.—, na madžarskih Din 177.50, na jugoslovanskih Din 186.50, na švicarskih Din 195.75 in na nemških Din 198.—.

FRANCOSKA KONTROLA NAD AGRARNO PRODUKCIJO VZHODNE EVROPE.

Francoski trgovski minister je napovedal, da bo šel v teku tega meseca v vzhodnoevropske agrarne države v svrhu proučevanja vprašanja, kako bi bilo mogoče ustvariti mehanizem za dovoljevanje agrarnih kreditov in odvesti v zapadne dežele Evrope preveč pridelka vzhodnoevropskih držav v višini 25 milijonov stotov. Ta preveč je po vrednosti dosti manjši kot blago, ki ga pošiljajo zapadne industrijske države v vzhodne agrarne države. Francija upa s to ponovno finančno aktiviteto doseči nekaj odtoka s pariškega trga, ki ima preveč denarja.

LESNI KARTEL V ČESKOSLOVAŠKI SE IZJALOVI.

V septembru z dobrim izgledom na uspeh vršiva se pogajanja za ustanovitev čehoslovaškega lesnega kartela so se slednjič razbila, ker se med državno gozdno direkcijo in med zasebnimi trgovci ni mogel doseči sporazum. V tej zvezi se slišijo sedaj hudi očitki proti državnim gozdom, kojih politiki cen se pripisuje glavna krivda na težki lesni krizi. Čehoslovaška producira na leto ca. 2.9 mil. m³ lesa; od tega država 1.7, zasebno gospodarstvo 1.2 mil. Lesne cene so padle doslej skoraj za 40 odstotkov, in se zato ni čuditi, da neuspeh pri tvorbi kartela lesni industriji ni všeč.

KAVČUK ZA BOMBAŽ.

»Newyork Times« prinašajo pozornost vzbujajočo vest, da se pečajo vladni krogi v Washingtonu intenzivno s ponudbami iz inozemstva, ki merijo na to, naj se spričo sedanjega mednarodnega razvoja cen prične s mednarodno izmenjavo surovin. Tako je prišel baje iz Anglije predlog, naj se zamenjava kavčuk za bombaž, iz Japonske pa predlog o zamenjavi svile za bombaž. Pri tem se opozarja na vzgled ameriških tovarnarjev poljedelskih strojev, ki že sedaj sprejemajo pšenico za denar. Torej bi se pričela zamenjalna kupčija, kakršna je bila razvita v vojnih in prvih povojnih letih tudi pri nas. V Rusiji je, kakor že vemo, trgovina že zelo v znamenju zamenjavanja.

DUNAJSKA DENARNA KOVALNICA.

Sedaj je zaposlena ta kovalnica z izvršbo naročila z Bolgarijo. Gre za 20 milijonov novcev po 5 in za 20 milij. po 10 levov; sestali bodo iz 25 delov niklja in 75 delov bakra. Pred kratkim je dobila kovalnica naročilo iz Albanije na poldrugi milijon lekov v niklju. S tem ima dosti dela do začetka prihodnjega leta. Povnanje dvojnih šilingov s podobo Valterja Vogelweide je skoraj končano; gre za 500.000 kosov.

POZIVLJENJE V ČSLOV. BOMBAŽEVI INDUSTRIJI

Po poročilih iz Prage je v čslov. bombaževi industriji nastopilo po poletnih mesecih pozivljenje in so bombaževe predilnice bolje zaposlene. V strokovnih krogih si pa še mislo na jasnem, ali je to samo običajno sezonsko izboljšanje ali če so to zares znaki konjunktornega preobrata. Oblikovanje cen v bombaževi industriji je slejkoprej neugodno.

ODDAJA BAKRA PROTI DOLGOROČNIM KREDITOM.

Bakreni kartel namerava spričo kar naprej padajočih cen vnovčiti velike zaloge, ki znašajo samo v Ameriki sedaj ca 350.000 ton. Konsumentom Amerike in Evrope bi se dovolili dolgoročni krediti, da bi se le-ti bolj založili. Vodstvo kartela je očitvno mnenja, da je pač ugodnejše zanj, če se prevedejo zaloge na porabnike. Upoštevati se pa mora, da so ameriški konsumenti založeni z blagom že preko Novega leta ter da odgovarja imenovana množina približno polletni bakreni porabi vse Evrope. Za baker predelujočo industrijo Evrope bi bilo pa na drugi strani seveda dobro, če se založi pri sedanjih cenah, ker strokovni krogi ne računijo več z večjim nadaljnjim padanjem in se je tudi ameriška industrija pri nizkih cenah založila. Zato mora že zaradi konkurence porabiti tudi evropska industrija priliko tako nizkih cen.

NOV MEDNARODNI TELEFONSKI KONCERN.

Newyorška tvrdka Th. Gary and Co in odlične britanske telefonske skupine bodo skupaj s Transamerica Corporation ustanovile nov mednarodni telefonski koncern z imenom General Telephone and Electric Corporation. Koncern bo v Evropi in v vseh drugih delih sveta izdeloval telefonske aparate in bo skušal cobiti telefonske koncesije. Družba Gary ima široko razpredene interese po vseh delih sveta v skupni višini 75 milijonov dolarjev. Poseduje tudi Strowgerjeve patente, po kojih načinu obratuje velik del avtomatiziranih telefonov sveta.

POCENITEV DENARJA V ENEM LETU.

Če primerjamo lanski oktober z letosnjim, vidimo, kako zelo so padle obrestne mere. To nam lepo pokaže sledeči seznam:

	Zač. okt. 1929	Zač. okt. 1930
New York	6	2½
Jugoslavija	6	5½
Francija	3½	2½
Švica	3½	2½
Švedska	4½	3½
Belgija	5	2½
Čehoslovaška	5	4
Holandska	5½	3
Norveška	5½	4½
Spanija	5½	6
Danska	5½	4
Vel. Britanija	6½	3
Italija	7	5½
Danzig	7	4
Finska	7	6
Nemčija	7½	4 (5)
Ogrska	8	5½
Avstrija	8½	5
Poljska	9	6½ (7½)

Izredno se je pocenil denar v New Yorku, v Belgiji, Holandski, Vel. Britaniji, Danzigu, Nemčiji, Ogrski in Avstriji. Višja kot lani je obrestna mera samo v Španiji. Poljska je šele prav zadnje dni obrestno mero zopet zvišala, od 6½ na 7½. Jugoslavija je izredno dolgo vztrajala pri obrestni meri 6 in tudi sedaj še ni dosli popravila. Zasebna obrestna mera v Jugoslaviji, ki je prišla danes na 8 do 12 odstotkov — včasih je tudi višja —, je pa v nasprotju z oficijelno obrestno mero stalno padala. Nemčija je zvišala obrestno mero pred par dnevi.

NEMCIJA — NAJVEČJI DOBAVITELJ FRANCIJE.

Po statistiki francoske zunanje trgovine za prvih osem letošnjih mesecev je nemški import v Francijo, ki je že od začetka leta na prvem mestu, svojo prednost vedno bolj povečal. Vrednost iz Nemčije v Francijo importiranega blaga je znašala v mesecih jan.-avgust 5330 milijonov frankov (lani v istih mesecih 4180 milijonov); na drugem mestu so bile USA s 4007 milijoni (4720), na tretjem Vel. Britanija s 3610 (3940). Vidimo, kako raste nemški import na račun ameriškega in angleškega. Pozna se odpor Francije proti Ameriki zaradi njene prohibitivne carine. V seznamu dežel francoskega eksporta je Nemčija slejkoprej na tretjem mestu. Na prvem je Anglija s 4740 milijoni frankov (lani 5006 milijonov), na drugem belgijsko-luksemburška carinska unija s 3860 milijoni (4720), na tretjem, kot omenjeno, Nemčija z 2900 milijoni (3150). Aktivnost Nemčije v trgovini s Francijo postaja vedno večja: lani v mesecih jan.-avg. je znašala 10 milijonov frankov, letos 2430 milijonov.

Kvalitetna znamka

Dobava-prodaja

Prodaja. Dne 21. oktobra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani ustmena licitacija glede prodaje 3689 kg raznih krp od suknene obleke, volnenega perila in od vojaških odev ter glede prodaje 1269 parov iznošenih čevljev. — (Predmeti so interesentom vsak delavnik od 9. do 11. ure pri isti komandi na vpogled).

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navaano leto 1931, ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je naj-novejši slovenski koledar, ki je bil že oč naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan. Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobožnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroskem, Stajerskem, Prekmurju, Medžmurju in v Juljski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepis važnih in odločilnih oseb s njihovimi znamenitimi predmeti, ki jih rabita kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tis'arni
J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Razno

Nemška Državna banka je zvišala obrestno mero od 4 na 5%. Ni še dolgo, ko so vse večje banke obrestno mero znižale; sedaj gredo zopet navzgor, kot prva med njimi Poljska banka.

Rusko žito in pomorska vozna. — Splošni morskimi vozniki položaj se je v mesecu septembru malo spremenil. Omembe vredno je nujno povpraševanje za promptne parnike za žitne transporte iz Črnega morja ven in s tem povzročeno zelo živahno najemanje ladij. Rusi so najeli v septembru ladijske prostornine za 2.5 do 3 milj. ton žita iz Črnega morja. S tem se je oznina začasno nekoliko podražila. Vsled žitnih ponudb od strani Rusov je bil najbolj občutno prizadet laplatski trg, in je zato tam povpraševanje po parnikih skoro zaostalo, vsled česar so vozninske cene padle. A tudi žitni trgi Severne Amerike in Avstralije so vsled ruskih ponudb trpeli in so tudi tam vozninske cene padle, čeprav ne toliko kot v Južni Ameriki. Torej na eni strani dviganje, na drugi padanje, v celoti le majhna sprememba.

Zaloga kavčuka. Izredno neugodni položaj kavčukovega trga je močno osvetljen po zadnjih statistikah. Glavni svetovni konsument kavčuka, U. S. A., so predelale v prvih osmih letošnjih mesecih samo 281.000 ton surovega kavčuka proti 349.100 tonam v istih mesecih preteklega leta. Vidne zaloge surovega kavčuka v U. S. A. in v Angliji so znašale na koncu avgusta ca 270.000 ton, so bile torej skoraj tako velike kot vsa ameriška poraba od januarja do inkl. avgusta. Intresenti računajo z nadaljnjim naraščanjem neprodanih svetovnih zalog, ker kažejo dovozi iz produkcijskih dežel doslej le majhen padec. Tudi če bodo dovozi v bližnjih mesecih znatno manjši, kot so bili lani, bodo zadostovale zaloge na koncu leta za preskrbo svetovnega konsumenta v sedanji višini — ca 50.000 ton na mesec — za nič manj kot za sedem do osem mesecev.

Omejitev v produkciji kavčuka. Prvi učinki globoke cene kavčuka — 4 pence za 1 funt — se javljajo. Kot prva holandsko-indijska plantažna družba je sklenila Java Caoutchouc Compagnie, da produkcijo popolnoma ustavi in drži platanže v pripravljenosti, da z dvigom cen takoj more pričeti z zopetno produkcijo. Pravijo, da bodo tej družbi sledile tudi druge družbe. Je pa to cela vrsta družb, ki delajo tudi pri ceni 4 cents za funt še z dobičkom. Tudi produkcija domačinov je zaenkrat še znatno višja kot bi smela biti, da sedanji neugodni tržni položaj temeljito spremenijo. Vendar pa iz angleških kolonij že javljajo, da so bile tam oddaje domačinov v avgustu za 25 odstotkov manjše kot v juliju. — Sedaj je pa cena že padla na 3½ pence.

GENERALNA REVIZIJA AVSTRIJSKE CARINSKE TARIFE.

Delo na tej reviziji se nadaljuje in preiskujejo najprvo one postavke, ki igrajo vlogo pri trgovskih pogajanjih s Čehoslovaško; nato pridejo na vrsto one postavke, ki bodo važne pri bodočih pogajanjih z Ogrsko in z Jugoslavijo, katerega pogajanja bodo v doglednem času gotovo zopet započeli.

FRANCOSKE ODREDBE PROTI RUSKEMU DUMPINGU.

Iz Pariza javljajo: Francoske obrambne odredbe proti dumpingu Sovjetske Rusije so tičeje v skladu z zakonom od 29. maja 1910. Uvoza več ruskih produktov, med drugim žita, koruze, jajec, sladkorja, lesa, vina. Uvoz teh produktov bo v bodoče odvisen od posebnega sistema uvoznih izkaznic.

Ljubljanska borza

Točaj 10 oktobra 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
BEVIZE		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22:75
Berlin 1 M	13.400	13.430
Bruselj 1 belga	—	7.8663
Budimpešta 1 pengő	—	9.8796
Suših 100 fr.	1091.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.944	7.974
London 1 funt	—	274.—
Newyork 1 dolar	56.17	56.37
Pariz 100 fr.	—	221.27
Praga 100 kron	167.06	167.86
Tret 100 hr	294.05	296.05

Tržna poročila

Tržne cene v Ljubljani dne 1. oktobra 1930. — **Govedina:** v mesnicah po mestu: I. vrste 22, II. 20 Din. — **Na tingu:** 1 kg govejega mesa I. 18—20, II. 16—18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—10, jeter 16—20, ledic 18—24, možganov 20—25, loja 5—12 Din. **Telefina:** 1 kg telečjega mesa I. 24—25, II. 20—25, jeter 25—30, pljuč 20—22 Din. **Svinjina:** 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20—24, pljuč 10, jeter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanina trebušne 16—17, slanina, ribe in sala 20, slanina mešane 18—19, slanina na debelo 18, masti 22, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25—28, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 30 Din. — **Drobnica:** 1 kg koštrunovega 14—15, jagnjelina 18—20, kozličevine 25 Din. — **Konjsko meso:** 1 kg konjskega mesa I. 10, II. 8 Din. — **Klobase:** 1 kg krakovskih 42, debrecenskih 42, hrenovk 30—34, safalad 30—34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 32—35, suhih kranj. 50, prekajene slanina 24 Din. — **Perutnina:**

Piščanec majhen 12—15, večji 20—30, kokoš 25—30, petelin 20—25, raca 25—30, nepilana gos 50—55, domači zajec, manjši 8—12, večji 14—20 Din. **Ribe:** 1 kg karpa 25—30, ščuke 30—35, poslrv 60, klina 20, mrene 15—20, pečenke 10—15 Din. — **Mleko, maslo, jajca, sir:** 1 liter mleka 2:50—3, surovega masla 35—40, čajnega masla 44—52, masla 40—44, bohinskega sira 30—32, sirčka 8—10, eno jajce 1—1:50 Din. **Pijače:** 1 liter starega vina 18—22, novega 14—18, 1 čaša piva 3—3:50, 1 vrček piva 4:50—5, 1 steklenica piva 5:50 Din. — **Kruh:** 1 kg belega 5, črnega 4:50, rženega 4:50 Din. — **Sadje:** 1 kg jabolk I. 8, II. 6, III. 3—5, luksuznih hrušk 12, hrušk I. 9, II. 7—8, III. 5—6, ena limona 0:75—1, 1 kg rožičev 8, fig 10, mandeljnov 48, navadnega kostanja 5—7, luščeni orehovi 48, suhih češpelj 14, suhih hrušk 10—14, breskev 7—20, grozdja 5—16, brusnic 8—12 Din. **Špicerijsko blago:** 1 kg kave Portoriko 80—84, Santos 52—54, Rio 36—40, pražene kave I. 100—110, II. 80—90, III. 66—70, kristalnega belega sladkorja 12—50, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4:50, navadnega kisa 2:50, 1 kg soli morske, debele 2:50, soli drobne 2:75, celega popra 70, mlelega popra 72, papriko III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7:50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3:75, čaja 80 Din. — **Mlevski izdelki:** 1 kg moke št. 0 na debelo 365—385, na drobno 4:50, št. 2 na debelo 345—365, na drobno 4:25, št. 4 na debelo 300—310, na drobno 4, št. 6 na debelo 280, na drobno 3:50, 1 kg kaše 1 kg 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 1:75—2, koruzne moke 3:50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 4 Din. — **Žito:** 1 q pšenice 210—220, rži 190—220, ječmena 180—190, ovska 190—215, prosa 190—

210, koruze 160—185, ajde 190—219, fižola ribničana 380, prepeličarja 380, graha 8—10, leče 8—10 Din. — **Kurivo:** 50 kg premoga 460, 1 tona premoga 160, 1 m³ mehkih drv 80 Din. — **Krma:** 1 q sladkega sena 100, polsladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60—70 Din. — **Zelenjava in gobe:** solate: glavna, štrucnata, ajserica in endivija 1 kg 4—5, 1 kg zgodnjega zelja 1, kislega zelja 3:50, ohrovtla 1—2, kolerab 4, špinace 4—5, paradiznikov 4—5, kumar 1—2, 100 kumaric za vkisavanje 10—12, 1 kg buč 1—2, graha v stročju 8—10, fižola v stročju 2—4, fižola luščene 3—4, čebule 1—1:50, česna krompirja 1—1:25, kisle repe 2:50—4. **Tržne cene v Celju dne 1. okt. 1930.** **Govedina:** V mesnicah I. vrste Din 20, II. 18, na tingu I. vrste 20, II. 18, 1 kg vampov 10, pljuč 12, jeter 18, ledvic 17, loja 10. — **Telefina:** 1 kg telečjega mesa I. Din 22, II. 20, jeter 25, pljuč 18. — **Svinjina:** 1 kg prašičjega mesa I. Din 28, II. 25, III. 22, pljuč 14, jeter 20, glave 13, slanina I. 22, II. 21, na debelo 20, suhe slanina 26, masti 24, šunke 30, prekajenega mesa I. 27, II. 25, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jezika 28 — **Konjsko meso:** 1 kg konjskega mesa Din 7, II. 6. — **Klobase:** 1 kg krakovskih Din 30, debrecenskih 40, hrenovk 30, safalad 30, posebnih 30, tlačenk 30, polsuhih kranjskih 35, suhih kranjskih 50, braunšviških 20, salami 90. — **Perutnina:** 1 piščanec majhen, Din 15, večji 20—25, kokoš 30—35, petelin 30—35, raca 40, gos 70, domači zajec, manjši 15, večji 25.— **Divjačine:** 1 divji zajec Din 50. **Mleko, maslo, jajca, sir:** 1 liter mleka Din 3, kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 52, masla 36, bohinskega sira 33 do 44, trapistvoskega sira 28—30, ementalke sira 60, sirčka 14, eno jajce 1:50. — **Pijača:** 1 liter starega vina Din 20, novega 14—16, piva 10, žganja 30. — **Kruh:** 1 kg belega kruha Din 5, 1 štru-

ca v teži 50 dkg 2:50, 1 štruca v teži 100 dkg 5, 1 kg črnega kruha 4:20, 1 štruca v teži 60 dkg 2:50, 120 dkg 5, žemlja mala 0:50, velika 1, 1 kg polbelega kruha 4:50, 1 štruca v teži 55 dkg 2:50, 110 dkg 5. — **Sadje:** 1 kg jabolk I. Din 6, II. 5, III. 4, hrušk II. 10, breskev 12, navadnega kostanja 4, orehovi 10, luščeni 40, suhih češpelj 10, suhih hrušk 8. — **Špicerijsko blago:** 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 56, Rio 44, pražene kave I. 92, II. 68, III. 48, čaja 60—140, sladkorja belega kristal 12:50, v kockah 14:50, medu 20, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 8, III. 5, 1 liter olja namiznega 18, olivnega 18—30, bučnega 16, vinskega kisa 3:50, navadnega kisa 2, petroleja 7:50, špirta denat. 11, 1 kg soli 2:50, celega popra 68, mlelega 70, paprike 40, sladke paprike 48, testenin I. 12, II. 8, mila 15, karbida 7, sveč 17, kvasa 32, marmelade 20—30. — **Mlevski izdelki:** 1 kg moke št. 00 Din 3:65, 0 3:65, 2 3:40, 4 2:85, 5 2:55, 6 2:30, 7 1:50, ržene enotne moke 2:60, pšeničnega zdroba 4:10, koruznega zdroba 2:60, pšeničnih otrobov 1:30, koruzne moke 1:70, ajdove moke 4, kaše 3:40, ješprenja 3:50, ovse-nega riža 7. — **Žito:** q pšenice Din 200, rži 160, ječmena 190, ovska 190, prosa 300, koruze 175, ajde 250, fižola 400, graha 1500, leče 1600. — **Kurivo:** q premoga, črni trboveljski Din 45, zabukovski 48, rjavi 25, kub. m trdih drv 130, 100 kg trdih drv 36, kub. m mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28. — **Krma:** q sladkega sena Din 80, polsladkega 70, kislega 60, slame 50, prešana slama več 8. — **Zelenjava in gobe:** 1 komad glavne solate Din 0:50—1, endivije 0:50—1, 1 kg zgodnjega zelja 2, kislega zelja 5, ohrovtla 3, karfijola 8—10, 1 komad kolerabe 0:50, 1 krožnik špinace 1:50, 1 kg paradiznikov 2, kumar 1:50, kumaric za vkisavanje 8, fižola v stročju 3, čebule 3, česna 12, krompirja 1—1:25, 1 krožnik jurčkov 4, 1 kg grozdja 6 do 10 Din.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

Pozor!

Svoje veliko zemljišče »Banovo Brdo« nad Mihajlovcem sem popolnoma sparceliral na parcele od 300 do 1000 m² in tudi od 1000 m² navzgor, kolikor pač kdo želi, in ga prodajam po celo ugodni ceni, ki se suče med 85 in 100 Din po m² in na dolgoročno odplačevanje.
»Banovo Brdo« je prišlo v rajon mesta Beograd, ima vodovod, električno razsvetljavo in je eno najbolj zdravih terenov. Z »Banovega Brda« je veličasten pogled na Savo in Donavo, Beograd, Zemun in vso daljšo okolico. Po oceni tujih strokovnjakov ima vse pogoje, da v najkrajšem času postane najlepši del mesta Beograda in da nudi prebivalstvu vse svoje prirodne lepote za prijetno bivanje ter dobi v najkrajšem času tudi tramvajski promet. Vsa potrebna pojasnila daje Ljubomir Stanojević, Beograd, Dositejeva ul. 5, vsak dan od 1. do 3. pop.

== IZDELUJE SOLIDNO ==
KLIŠEJE
VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISBAH V ENI ALI VEČ BARVAH
== KONKURENČNE CENE ==
KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA
BALMATINOVA ULICA ŠT. 13

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Masne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

- KNJIGOVEZNIKA - K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

ŠTRACE

JOURNALE

ŠOLSKE

ZVEZKE-MAPE

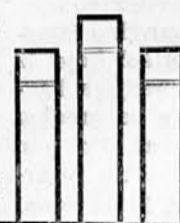
ODJEMALNE

KNJIŽICE

RISALNE

BLOKE

I. T. D.

Veletrgovina

A. Saralon
Ljubljana

priporoča

špicerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke - Raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

Trgovci! Naročajte in šivite „TRGOVSKI LIST“!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVLJENA 1900

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brzjavni naslov:

BANKA

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Spilj, Šibenik, Zagreb

Brzjavni naslov podružn.:
Ljubljanska banka

Skupne rezerve cca.
Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle

Telefonske številke:
2861, 2413, 2502, 2503